

**UBRIS**

Daniela Barbu  
Ancuța Bondar  
Cătălina Neagu  
Stan Stoica

We know  
books

Ministerul  
Educației

**7**

# Educație socială

Manual pentru  
clasa a VII-a



EDITURA CD PRESS  
[www.cdpress.ro](http://www.cdpress.ro)

Despre disciplina Educație socială / 3

Prezentarea manualului tipărit / 6

Prezentarea proiectelor pentru cetățenie democratică / 8

Prezentarea manualului digital / 9

Recapitulare inițială / 10

(Auto)Evaluare inițială / 12

Competențe specifice	Unități de învățare	Leții
1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3	<b>Unitatea 1</b> <i>Drepturile omului. Forme de guvernământ și regimuri politice / 14</i>	<b>L.1:</b> Drepturile omului / 16 <b>L.2:</b> Forme de guvernământ și regimuri politice / 18 <b>L.3:</b> Regimul politic democratic / 20 <b>L.4:</b> Regimurile politice autoritare și totalitare / 22 <i>Recapitulare / 28</i> <i>(Auto)Evaluare / 29</i>
1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3	<b>Unitatea 2</b> <i>Constituția României. Principii și instituții democratice / 30</i>	<b>L.1:</b> Structura Constituției. Valori și principii constituționale / 32 <b>L.2:</b> Statul democratic și principiul pluralismului: dreptul de asociere și partidele politice. Principiul separației puterilor în stat / 34 <b>L.3:</b> Autoritatea legislativă și legile / 36 <b>L.4:</b> Autoritatea executivă. Președintele României. Administrația centrală și administrația locală / 38 <b>L.5:</b> Autoritatea judecătorească. Statul de drept / 40 <i>Recapitulare / 46</i> <i>(Auto)Evaluare / 47</i>
1.1; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2	<b>Unitatea 3</b> <i>Domnia legii și puterea cetățenilor / 48</i>	<b>L.1:</b> Procesul de elaborare a legilor. Participarea cetățenilor la elaborarea legislației / 50 <b>L.2:</b> Drepturi și libertăți cetățenești. Respectarea legilor. Limite ale libertății / 52 <b>L.3:</b> Justiția ca instituție de apărare și de îndeplinire a dreptății. Egalitatea în fața legii și accesul la justiție al cetățenilor. Consecințe ale nerespectării legii / 54 <b>L.4:</b> Copilul în procesul judiciar. Delincvența juvenilă / 56 <i>Recapitulare / 62</i> <i>(Auto)Evaluare / 63</i>
1.1; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2	<b>Unitatea 4</b> <i>Cetățenie activă și participativă / 64</i>	<b>L.1:</b> Implicarea civică în contextul democrației reprezentative și al formelor de manifestare a democrației directe / 66 <b>L.2:</b> Alegerile și votul. Alegerea reprezentanților. Evaluarea activității reprezentanților aleși / 68 <b>L.3:</b> Societatea civilă, organizații nonguvernamentale, tipuri de inițiative cetățenești în comunitățile locale / 70 <b>L.4:</b> Mass-media și rolul ei în societate / 72 <b>L.5:</b> Mass-media și rolul ei în formarea opiniei publice / 74 <i>Recapitulare / 80</i> <i>(Auto)Evaluare / 81</i> <i>Recapitulare finală / 82</i> <i>Recapitularea proiectelor / 84</i> <i>(Auto)Evaluare finală / 86</i> Fișa de observare – Model / 88 Etapile unei investigații – Model / 89 Anexa 1. Declarația Universală a Drepturilor Omului – Extras / 90 Anexa 2. Constituția României – Extras / 91 Dicționar pentru cetățenie democratică / 94 <i>Răspunsuri (auto)evaluări / 96</i>

## Competențele pe care ți le vei dezvolta la orele de Educație socială

### Metode complementare de evaluare

Investigație / 19

Proiect: *Pași către participare democratică. Alegeri pentru Consiliul Elevilor* / 24

Portofoliu / 19, 21, 23, 27, 29

Fișă de observare / 29

Proiect: *Implică-te: indică direcția în comunitate!* / 42

Portofoliu / 35, 45, 47

Fișă de observare / 47

Investigație / 53

Proiect: *Campania „Îmi pasă. Mă implic. Violența nu este un răspuns!”* / 58

Portofoliu / 61, 63

Fișă de observare / 63

Proiect: *Teatru Forum: Joc un rol în comunitatea mea* / 76

Portofoliu / 67, 69, 73, 75, 79, 81

Fișă de observare / 81

### Competențe generale

1 Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social

2 Cooperarea pentru realizarea unor activități și pentru investigarea unor probleme specifice diferentelor grupuri și comunități, prin asumarea unor valori și norme sociale și civice

3 Participarea responsabilă la luarea deciziilor prin exercitarea spiritului de inițiativă și întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ

### Competențe specifice

1.1 Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică

1.2 Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice

1.3 Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept

2.1 Elaborarea, în echipă, a unui proiect dedicat problemelor comunității educaționale/locale

2.2 Participarea, prin derularea unui proiect, la rezolvarea problemelor comunității educaționale/locale

2.3 Rezolvarea, în perechi/echipă, a unor sarcini de lucru referitoare la viața într-o societate democratică

3.1 Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean

3.2 Aplicarea unor valori, norme și principii democratice în situații concrete care presupun decizie și acțiune



1



2



3



4



5

### Exersează cetățenia activă

1. Observă imaginile, apoi răspunde la întrebări.

- La ce tip de drepturi ale omului face referire fiecare imagine? Ce alte drepturi cunoști?
- Ce drepturi sunt respectate/încălcate în școala și în comunitatea ta?
- Ai fost vreodată în situația de a-ți apăra drepturile? Prezintă, pe scurt, situația: cum ai reacționat, cine te-a sprijinit, cum s-a rezolvat problema?

2. Pe baza textului *Repere pentru o cetățenie democratică*, stabilește dacă enunțurile de mai jos sunt adevărate sau false, după exemplul dat.

- Declarația Universală a Drepturilor Omului a fost adoptată la 10 decembrie 1948. **A / F**
- Declarația Universală a Drepturilor Omului a fost adoptată, în 1948, și de state precum Arabia Saudită. **A / F**
- Declarația Universală a Drepturilor Omului promovează ideea că drepturile sunt universale, adică valabile pentru toți oamenii. **A / F**

### Repere pentru cetățenie democratică

**Drepturile omului** sunt acele condiții absolut necesare pentru starea de bine a oamenilor și dezvoltarea lor în cadrul societății.

De-a lungul timpului, drepturile omului au fost înțelese diferit în societăți diferite. Au existat drepturi doar pentru anumite categorii (bărbați, nobili, oameni bogați etc.), celelalte fiind discriminate.

Situațiile frecvente de încălcare a drepturilor omului în perioada Celui de-Al Doilea Război Mondial au determinat nevoia adoptării unui document care să stabilească niște reguli generale, care să fie respectate de toate națiunile.

Astfel, la 10 decembrie 1948, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU) a adoptat **Declarația Universală a Drepturilor Omului**, cel mai important document referitor la drepturi și libertăți.

*Declarația* a fost ratificată de 58 de state membre ale Adunării Generale a ONU. Mai multe țări, precum unele din Europa de Est, Africa de Sud și Arabia Saudită, s-au abținut în acel moment să adopte documentul.

*Declarația* promovează ideea că drepturile omului sunt *universale*, adică valabile pentru toți oamenii, indiferent de rasă, etnie, gen, religie sau țara în care trăiesc.

Declarația a fost redactată având ca **model** alte documente:

- *Declarația drepturilor omului și cetățeanului* din Franța (1789);
- *Declarația de Independență a Statelor Unite* (1776).

**3.** Analizează imaginile, apoi discută în pereche. Prezintă în clasă răspunsurile la următoarele întrebări.



- La ce tip de drepturi fac referire imaginile?
- Care este opinia ta cu privire la respectarea/încălcarea acestor drepturi în școala ta? Dar în comunitate?
- Tu cum te poți implica pentru respectarea drepturilor tuturor persoanelor în școala și în comunitatea ta?

**4.** Participă, în grupul clasei, la crearea unui afiș care să promoveze drepturile omului menționate în *Declarația Universală a Drepturilor Omului*.

- Reprezintă fiecare drept printr-un scurt text și un simbol desenat.
- Adaugă un mesaj pentru încurajarea respectării drepturilor omului.
- Expune afișul la loc vizibil în școală. Promovează conținutul său în timpul pauzelor.

## Mă inspîr

**Nelson Mandela** a fost primul președinte al Africii de Sud (1994-1999) ales prin vot universal. El a luptat pentru egalitatea între albi și populația de culoare, împotriva rasismului și a segregării.

**Bana Alabed** este o adolescentă siriană, militantă pentru dreptul la pace, recunoscută pentru postările sale pe Twitter în cursul asediului din orașul Alep (Siria, 2016).

**Malala Yousafzai** este o tânără de origine pakistaneză care militează, de când avea 11 ani, pentru dreptul la educație al tuturor copiilor.

**We know books** *Declarația Universală a Drepturilor Omului* prevede o serie de drepturi fundamentale, precum:

### Drepturi civile și politice generale

- Drepturile la viață, cetățenie și proprietate
- Dreptul la egalitate în fața legii
- Dreptul de a vota și de a fi votat
- Dreptul de asociere
- Libertatea conștiinței, a gândirii și a exprimării

### Drepturile popoarelor

- Dreptul la pace și dezvoltare
- Dreptul la identitate culturală

### Drepturi economice, sociale și culturale

- Dreptul la muncă și la odihnă
- Dreptul la educație
- Dreptul la sănătate

### Drepturile persoanelor vulnerabile

- Dreptul la protecție împotriva abuzurilor și agresiunilor
- Dreptul la sănătate și educație

📖 Descoperă mai multe drepturi prevăzute în articolele *Declarației*, document disponibil la finalul manualului.

📖 Asociază fiecărui drept o responsabilitate.

România a semnat *Declarația Universală a Drepturilor Omului* la data de 14 decembrie 1955.

De asemenea, România este stat parte la o serie de documente care reglementează drepturile omului, precum *Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale* (1994).

## Mă implic



Anul acesta, propune-ți să te implici mai mult în rezolvarea unor probleme ale comunității. Poți începe prin a realiza, în grupul clasei, un inventar al drepturilor omului încălcate în comunitatea voastră, oferind exemple concrete. Înmânați directorului școlii și reprezentanților Consiliului Local inventarul, însoțit de propuneri concrete de remediere.

## Merg mai departe

Poți afla mai multe din:

**Cartea** *Drepturile omului pe înțelesul copiilor de la 7 la 77 de ani* (2009), scrisă de Rama Yade

**Cartea** *Am nevoie de pace* (2017), scrisă de Bana Alabed, titlul original fiind *Dear World*

**Filmul** *Îmblânzitorul de vânt* (2019)

**Documentul** *Statutul Elevului*

**Evenimentul** *Ziua Internațională a Drepturilor Omului* – 10 decembrie



Ferdinand I, rege al României (1914-1927)



Emil Constantinescu, președinte al României (1996-2000)

## Exersez cetățenia activă

1. Pe baza informațiilor de la rubrica *Repere* și a imaginilor, rezolvă următoarele cerințe.

- Numește formele de guvernământ corespunzătoare celor două imagini.
- Numește două obiecte simbolice pentru puterea unui rege.
- Având în vedere modalitatea prin care cineva devine rege sau președinte, exprimă o părere cu privire la felul în care acest lucru influențează relația cu poporul.
- Compară, în pereche, cele două forme de guvernământ: monarhia și republica. Identifică cel puțin un avantaj și un dezavantaj pentru fiecare.

2. Informează-te online, apoi prezintă în clasă detalii despre istoria formelor de guvernământ din România. Între altele, precizează:

- numele primului rege al României;
- numele regelui sub domnia căruia a fost realizată Marea Unire de la 1918;
- data la care România a devenit republică.

## Repere pentru cetățenie democratică

Fiecare stat are un regim politic și o formă proprie de guvernământ.

**Forma de guvernământ** se referă la modul de organizare a Puterii într-un stat, în principal, la modul în care este numit conducătorul statului.



### 3. Citește textul alăturat, apoi selectează răspunsul potrivit fiecărei afirmații, după modelul de la punctul 1.

I. Respectarea drepturilor omului este specifică regimurilor:

- a. autoritare;
- b. totalitare;
- c. democratice.

II. Regimul democratic se caracterizează prin:

- a. alegeri libere și pluripartidism;
- b. alegeri libere și unipartidism;
- c. respectarea drepturilor și presiune.

III. În regimul democratic, puterea este deținută de:

- a. o singură persoană;
- b. un singur partid;
- c. popor.

4. Asociază fiecărei afirmații un tip de regim politic din casetele A sau B, după modelul de la punctul a.

- a. mai multe partide politice

A. democrație

B. dictatură

- b. represiune, încălcarea drepturilor omului

A. regim autoritar

B. regim totalitar

- c. alegeri libere

A. democrație

B. regim autoritar

**Regimul politic** este un set de reguli de bază ale unei guvernări, care indică cine deține puterea, cum este împărțită aceasta, cine deține controlul și prin ce mijloace.

Regimurile politice diferă între ele atât prin organizarea puterii, cât și prin relația dintre cetățean și stat.

Nu există un regim politic perfect. În trecut, disputele pentru schimbarea regimului politic au provocat revoluții și războaie.

În epoca contemporană, au fost experimentate trei tipuri de regim politic: democratic, autoritar și totalitar.

Regimul democratic	Regimul autoritar	Regimul totalitar
• Pluripartidism (existența mai multor partide politice)	• Conducerea autoritară a statului de către o singură forță	• Unipartidism
• Alegeri libere	• Inexistența alegerilor libere	• Inexistența alegerilor libere
• Separația puterilor	• Acumularea puterilor de către o singură forță	• Dictatura unui partid sau a unui om
• Respectarea drepturilor omului	• Limitarea drepturilor și a libertăților	• Represiune, încălcarea drepturilor

Revoluția Română din decembrie 1989 a dus la schimbarea regimului politic totalitar (comunist) cu un altul democratic. În prezent, România este o republică semiprezidențială, deoarece, deși președintele este ales prin vot liber exprimat de către cetățeni, puterea acestuia este limitată.

### Mă inspir



- Urmărește sau citește online discursul **Regelui Mihai** (fost suveran al României în anii 1927–1930 și 1940–1947) susținut în fața Parlamentului României la data de 25.10.2011.
- Vizionează online discursul lui **Charlie Chaplin** din filmul *Marele Dictator*. Scris în anul 1940, este considerat unul dintre cele mai frumoase discursuri din istorie.

### Mă implic



La început de an școlar, participă la revizuirea *Regulamentului școlii*. **Investighează**, cu ajutorul indicațiilor de la pagina 89, în ce măsură articolele din *Regulament* respectă sau încalcă drepturile și libertățile elevilor. Propune eventuale modificări ale unor articole. După negocierea propunerilor în mod democratic în cadrul grupului de elevi, înmânează varianta finală reprezentantului clasei în Consiliul Școlar al Elevilor.

### Merg mai departe

Poți afla mai multe din:

**Filmul** *Discursul regelui* (2010)

**Cartea** *Politica pe înțelesul copiilor* (2017), capitolele 1–2, de Alex Frith, Rosie Hore, Louie Stowell și Kellan Stover

**Evenimentele** Alegeri europarlamentare, parlamentare, prezidențiale și locale

**Manualul digital**  Fișa de lucru *Caracteristici ale regimurilor politice*. Adaugă fișa în portofoliu





Fragmente ceramice pe care grecii antici își exprimau opțiunile politice



Tânăra care votează pentru prima dată, la împlinirea vârstei de 18 ani

## Exersează cetățenia activă

1. Având în vedere informațiile de la rubrica *Repere*, răspunde la următoarele întrebări.

- Cine deține puterea într-o democrație?
- Care este principala diferență dintre democrația ateniană și cea modernă?
- Ce categorii de reprezentanți ai cetățenilor cunoști în România?

2. Consideri că este mai bine ca deciziile importante la nivelul statului să fie luate de mai mulți oameni sau de mai puțini? Argumentează răspunsul tău.

3. Discută, în pereche, despre avantajele și dezavantajele celor două forme ale democrației: directă și reprezentativă.

- Prezentați concluziile, având în vedere cele mai puternice trei argumente în favoarea fiecărei forme a democrației.
- Realizați o statistică pe clasă cu privire la numărul și procentul elevilor care preferă democrația directă și pe cea reprezentativă.

## Repere pentru cetățenie democratică

**Democrația** este regimul politic în care puterea aparține cetățenilor, aceasta fiind exercitată prin vot.

Sunt cunoscute două forme ale democrației:

**1. Democrația directă.** Primul regim democratic a luat naștere în orașul-stat Atena, din Grecia antică, în sec. V î.H. Puterea aparținea *demosului*, adică poporului, oamenilor simpli care își alegeau în mod direct conducătorii și votau legile. Era o democrație incompletă, deoarece femeile, sclavii și străinii nu aveau dreptul de a vota.

**2. Democrația reprezentativă.** A apărut în epoca modernă, deoarece era greu să aduni laolaltă toți cetățenii pentru a vota legile. Astfel, cetățenii își aleg reprezentanți independenți sau organizați în partide politice. În numele cetățenilor, aceștia votează legile obișnuite și, uneori, aleg conducătorii.

Prima mare democrație modernă a lumii a fost cea din Statele Unite ale Americii, însă și aici erau excluși de la vot, la început, sclavii, femeile și indienii. În zilele noastre, majoritatea statelor lumii au regimuri democratice, iar dreptul la vot este acordat indiferent de rasă, etnie, religie, stare socială sau gen.

### Caracteristici ale statului democratic

- Cetățenii participă la conducerea statului, prin vot liber exprimat.
- Există pluripartidism.
- Puterea este împărțită între mai multe autorități distincte.
- Puterea reprezentanților este limitată prin lege.
- Sunt respectate drepturile și libertățile cetățenilor.
- Se pune în aplicare decizia majorității.

## 4. Continuă enunțul:

România este o democrație reprezentativă deoarece ...

5. Alcătuieste un text format din 10-15 enunțuri despre democrația din România, pornind de la imaginea următoare. Vei menționa:

- ce este democrația;
- tipul de democrație specific României;
- cel puțin trei caracteristici ale democrației.



## Mă inspir

**Corneliu Coposu** (1914–1995) a fost om politic român, luptător pentru democrație și pentru drepturile omului. Pentru convingerile sale și pentru activitatea politică în spiritul democrației, a fost arestat de autoritățile comuniste din România și a executat 17 ani de închisoare, în condiții foarte grele. După Revoluția din decembrie 1989, a contribuit

la instalarea democrației și la formarea unei culturi democratice în țara noastră.



## We know books Cum se exercită democrația?

Cetățenii își aleg reprezentanții, într-o competiție numită **alegeri** sau **scrutin**.

În Parlament, reprezentanții dezbate problemele comunității, propun legi și persoane pentru ocuparea unor funcții importante.

Reprezentanții iau act de opinia publică și aduc argumente în favoarea unor decizii. Se sfătuiesc pentru a lua o decizie finală, precum votarea unei anumite legi.

Mass-media prezintă informații, opinii despre activitatea reprezentanților, organizează **dezbateri publice**. Astfel, se formează **opinia publică**.

Decizia finală poate ține cont de opinia publică; dacă nu, reprezentanții riscă pierderea următoarelor alegeri.

Se organizează noi alegeri. Dacă sunt mulțumiți de reprezentanți, cetățenii le pot încredința un nou **mandat**, puterea de a-i reprezenta pentru o legislatură.

În România, primele alegeri democratice au avut loc în anul 1919. Acestea s-au desfășurat pe baza votului universal masculin. Totodată, alegerile din 1919 au fost primele organizate după înfăptuirea Marii Uniri (1918).

## Mă implic

Școala ta este o societate democratică în miniatură. Participă, în grupul clasei, la decorarea școlii cu mesaje și simboluri ale democrației. Asigurați-vă că aceste mesaje sunt cunoscute și respectate de către elevi și profesori.

Atenție!  
Ești într-o școală  
cu toleranță ZERO față de  
încălcarea drepturilor  
omului.

În această școală,  
fiecare este liber  
să-și exprime opinia.

## Merg mai departe

Poți afla mai multe din:



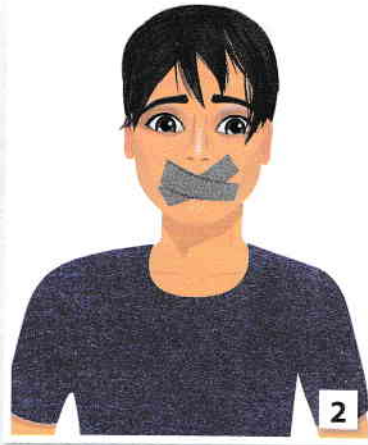
**Filmul documentar** *Atena – Adevărul despre democrație*

**Cartea** *A.B.C.-ul democrației* (1993), scrisă de Jakub Karpiński

**Evenimentul** *Ziua Internațională a Democrației* – 15 septembrie

**Manualul digital** *Citate celebre despre democrație.*

Adaugă fișa în portofoliu .



### Exersează cetățenia activă

1. Asociază citatele următoare cu una dintre imaginile de mai sus.

a. „Diferența dintre o democrație și o dictatură este că în democrație mai întâi votezi și apoi primești niște legi; în dictatură nu-ți mai pierzi timpul votând.”

(Charles Bukowski, scriitor american de origine germană)

b. „Unde există opresiune și dictatură, interzicerea dreptului de a vorbi, ne pierdem demnitatea.”

(Asma Jahangir, luptătoare pentru drepturile omului în Pakistan)

c. „Când un guvern se teme de cetățeni, e democrație. Când cetățenii se tem de guvern, este dictatură.”

(Thomas Jefferson, filozof și politician, unul dintre părinții fondatori ai Statelor Unite ale Americii)

2. Pe baza datelor de la rubrica *Repere*, exprimă o opinie cu privire la tendința oamenilor de a încredința puterea unor dictatori, în perioade dificile.

- Este aceasta o soluție?
- Argumentează răspunsul dat.

### Repere pentru cetățenie democratică

**Regimurile autoritare și totalitare** din epoca contemporană au fost inspirate de dictaturile antice.

**Dictatura** este un regim politic (autoritar sau totalitar) în care puterea este deținută de un conducător sau de un partid.

Termenul **dictator** provine din limba latină și înseamnă „cel care spune, care ordonă”.

În Roma antică, în perioada republicii (509-27 î.H.), unul din cei doi consuli putea fi proclamat dictator dacă statul se afla în pericol de război, de invazie sau de criză gravă. Dictatorii aveau **puteri nelimitate** pentru șase luni, timp în care puteau conduce mai eficient pe baza ordinelor verbale. Primul dictator celebru din istorie a fost Iulius Cezar; acesta a refuzat să renunțe la putere după șase luni și s-a proclamat dictator pe viață.

### Regimuri totalitare în secolul al XX-lea

- Cele mai cunoscute au fost:
  - Regimul **comunist** din Uniunea Sovietică;
  - Regimul **fascist** din Italia;
  - Regimul **nazist** din Germania.
- S-au instalat ca urmare a problemelor sociale create de Primul Război Mondial (1914-1918) și de criza economică mondială (1929-1933).
- Regimul fascist din Italia și cel nazist din Germania au fost aduse la putere prin vot, în urma alegerilor; cetățenii au sperat că soluțiile radicale propuse de aceste partide și de liderii lor vor pune capăt crizei și le vor satisface nevoile.
- În România, regimul comunist a fost instaurat în 1945, odată cu formarea guvernului condus de Petru Groza, controlat de comuniști.

**3.** Discută, în pereche, apoi completează caracteristicile regimului totalitar în schema de mai jos.



**4.** Compară regimul totalitar cu cel autoritar, stabilind două asemănări și două diferențe.

**5.** În echipe de 3-4 elevi, realizați un chestionar cu zece întrebări pe care ați dori să le adresați oamenilor care au trăit într-un regim totalitar. Întrebările pot viza probleme precum: organizarea statului, drepturile omului, viața cotidiană, nivelul de trai etc.

**a.** Comparați chestionarele tuturor echipelor.

**b.** Selectați zece întrebări care apar cel mai des. Ele vor constitui chestionarul clasei.

**c.** Îl puteți folosi conform indicațiilor de la rubrica „Mă implic”.

## Mă inspir

**Zidul Berlinului** a fost ridicat la sfârșitul Celui de-Al Doilea Război Mondial pentru a separa orașul german în două părți: una ocupată de sovietici, alta de statele democratice occidentale



(Marea Britanie, SUA și Franța). Zidul a despărțit, timp de 28 de ani, nu doar două

state diferite, ci și familii, rude, prieteni. Zidul a fost dărâmat, în cea mai mare parte, în decembrie 1989, însă porțiuni din el au fost păstrate și decorate ca amintire a trecutului și ca lecție a istoriei.

## Mă implic

Aplică chestionarul clasei realizat la exercițiul 5 bunicilor sau altor persoane care au trăit în România în perioada regimului comunist. Notați răspunsurile la toate întrebările. Scrieți pe un afiș acele



informații care se repetă la peste 50% din cei intervievați.

Prezentați afișul în clasă. Discutați despre diferențele de percepție asupra regimului (deși au trăit în același regim, oamenii pot avea păreri diferite).

## Caracteristici ale regimurilor totalitare

- Poporul pierde controlul asupra Puterii.
- Există un singur partid, cele de opoziție fiind desființate.
- Cetățenii pierd posibilitatea de a alege.
- Sunt practicate teroarea și persecuțiile împotriva opozanților.
- Sunt încălcate drepturile și libertățile oamenilor.
- Prin cenzură și propagandă, se instituie controlul asupra informațiilor.
- Oamenii nu mai pot comunica liber, nu mai pot circula liber.
- Activitățile economice sunt controlate.

## Caracteristici ale regimurilor autoritare

- Spre deosebire de regimurile totalitare, care nu țin cont deloc de drepturile omului, regimurile autoritare restrâng doar drepturile politice, respectând, de regulă, alte drepturi (ex. dreptul la viață, la proprietate).
- Instituțiile democratice sunt păstrate în regimurile autoritare, dar li se diminuează rolul.
- În timp ce regimurile totalitare promovează anumite ideologii și urmăresc transformarea totală a societății, regimurile autoritare se limitează la deținerea puterii și controlul societății.

Regimurile totalitare din secolul al XX-lea au făcut milioane de victime în propriile țări și au declanșat Al Doilea Război Mondial, prin politica agresivă dusă. Regimul comunist din URSS a înfometat și a ucis milioane de țărani care s-au opus colectivizării, iar cel nazist, din Germania, a supus exterminării milioane de evrei.

## Merg mai departe

Poți afla mai multe din: **Filmul** *Ferma animalelor* (1999) în regia lui John Stephenson



**Cartea** *Împăratul muștelor* (1954) de William Golding

**Evenimentul** *Ziua Națională a Comemorării Victimelor Holocaustului* – 9 octombrie

**Manualul digital** *Regimul comunist din România*. Adaugă fișa în portofoliu .